

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KALĖJIMŲ DEPARTAMENTĄ PRIE TEISINGUMO MINISTERIJOS

2021 m. vasario 11 d. Nr. 4D-2020/1-1486
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2020-11-20 gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Kalėjų departamento prie Teisingumo ministerijos (toliau vadinama ir – Kalėjų departamentas arba KD) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikiant atsakymų į jo kreipimąsi (toliau vadinama ir – Skundas).

2. Skunde nurodoma:

„2020-09-10 el. paštu kreipiausi į Kalėjų departamentą su prašymu, tačiau jie man atsakė, jog prašymas yra netinkamas, t. y. be parašo. 2020-09-11 el. paštu nusiunčiau skenuotą prašymą su parašu. 2020-09-16 gavau atsakymą, jog turiu susimokėti už dokumentų kopijų pateikimą [...]. 2020-09-22 nusiunčiau apmokėtą kvitą, tačiau iki šios dienos (iki kreipimosi į Seimo kontrolierių dienos) jokio atsakymo negavau.“

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2020 m. lapkričio 30 d. raštu Nr. 4D-2020/1-1486/3D-3087 kreipėsi į KD, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

2020 m. gruodžio 8 d. Seimo kontrolierius gavo Kalėjų departamento 2020 m. gruodžio 8 d. raštu Nr. 1S-3129 pateiktą atsakymą.

Pateiktame atsakyme ir papildomuose dokumentuose nurodoma:

4.1. „Pareiškėjas į Kalėjų departamentą kreipėsi 2020-09-11 el. laišku.“

4.2. „Atsakymas į pareiškėjo el. laišką pateiktas 2020-09-16 raštu Nr. 1S-2327.“

4.3. „Papildomai pažymime, jog KD 2020-09-29 raštu Nr. 1S-2450 X, adresu [...], išsiuntė prašomas dokumentinės medžiagos kopijas, tačiau laiškas nebuvo įteiktas X ir gražintas KD, nurodant – „Neturi pašto dėžutės“. KD 2020-12-03 X į jo darbo vietą (Pravieniškių pataisos namus-atvirąją koloniją (toliau vadinama ir – Pravieniškių PN-AK)) pakartotinai registruotu laišku išsiuntė dokumentinės medžiagos kopijas.“

Papildomuose dokumentuose KD pateikė iš Lietuvos pašto gautą laišką Pareiškėjui gražinimo patvirtinimo lapelį bei Pravieniškių PN-AK gaunamų dokumentų registro išrašą, kuriame 2020-12-09 užregistruotas iš KD gautas uždaras vokas, skirtas Pareiškėjui, bei įrašas apie tai, kad

Pareiškėjui jis buvo įteiktas 2020-12-14.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...] 8) nepiktnaudžiavimo valdžia. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų; 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...]“

6. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, nustatyta:

„25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų;

[...]

32. Į prašymus atsakoma valstybine kalba arba kita kalba, jei prašymą institucijos vadovo sprendimu buvo galima pateikti kita kalba, ir tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas, arba tokiu būdu, kuris buvo nurodytas prašyme. [...]

33. Atsakymas į prašymus, siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, turi būti pasirašytas institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu, arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, išskyrus atvejus, kai atsakoma į Taisyklių 20 punkte nustatytu atveju institucijoje neregistruotus prašymus.

[...]

35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

[...]

37. Į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos.

38. Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. Persiunčiant prašymą ar skundą nagrinėti kitai kompetentingai institucijai ir informuojant apie tai asmenį ar jo atstovą, pranešime asmeniui nurodyti minėtos apskundimo tvarkos nereikia.“

Tyrimo išvados

7. Skunde Pareiškėjas rašė, kad el. paštu kreipėsi į KD administraciją su prašymu pateikti jam susipažinti atlikto tyrimo metu surinktą dokumentinę medžiagą. KD Pareiškėjui rašte nurodė, kad jis turi susimokėti už pateikiamas jam dokumentų kopijas ir atsiųsti KD mokėjimą patvirtinantį dokumentą. Pareiškėjas Skundu informavo, kad, susimokėjęs ir nusiuntęs Kalėjimų departamentui mokėjimą patvirtinantį dokumentą, iki kreipimosi į Seimo kontrolierių dienos jokio atsakymo nesulaukęs.

8. Nagrinėdamas pareiškėjų skundus ir prašymus, KD, kaip viešojo administravimo subjektas, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų; sprendimai turi būti grįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Prašymai turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį.

9. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas dėl atlikto tyrimo metu surinktos dokumentinės medžiagos pateikimo 2020-09-11 el. paštu kreipėsi į KD. Į jo prašymą 2020-09-16 Kalėjimų departamentas pateikė atsakymą Nr. 1S-2327, kuriame nurodė, kad už prašomų kopijų parengimą Pareiškėjas turi sumokėti ir KD pateikti atsiskaitymo kvitą.

Pagal pateiktus KD administracijos duomenis, Pareiškėjas atsiskaitymo kvitą Kalėjimų departamentui pateikė 2020-09-22 ir 2020-09-29 raštu Nr. 1S-2450 prašytos dokumentinės medžiagos kopijos jam buvo išsiųstos Pareiškėjo prašyme nurodytu adresu. Tačiau laiškas Pareiškėjui nebuvo įteiktas, bet Lietuvos pašto gražintas KD, nurodant laiško neįteikimo priežastį – „Neturi pašto dėžutės“.

Kalėjimų departamento administracija 2020-12-03 Pareiškėjui pakartotinai išsiuntė dokumentinę medžiagą Pareiškėjo darbo vietos adresu – į Pravieniškių PN-AK; šią medžiagą Pareiškėjas gavo 2020-12-14 (tai patvirtina KD pateiktas Pravieniškių PN-AK gautų dokumentų registro išrašas).

Išanalizavus pateiktą informaciją bei raštų priedus paaiškėjo, kad KD Pareiškėjo prašomą informaciją pateikė laiku, per teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą, tačiau laiškas nepasiekė adresato, nes Pareiškėjas „Neturi pašto dėžutės“.

Kadangi laiškas Pareiškėjui nebuvo įteiktas, KD administracija elgėsi tinkamai: 2020-12-03 pakartotinai išsiuntė Pareiškėjui prašomą dokumentinę medžiagą Pareiškėjo darbovietės adresu. Laiškas Pareiškėjui įteiktas 2020-12-14; tai patvirtina Pravieniškių PN-AK įrašas šios įstaigos gautų dokumentų registracijos žurnale.

10. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad Pareiškėjo Skundas dėl KD pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikiant atsakymo į jo kreipimąsi per teisės aktuose nustatytą terminą, yra atmestinas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundą dėl Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), per teisės aktuose nustatytą terminą galimai nepateikiant Pareiškėjui atsakymo į jo kreipimąsi, **atmesti**.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas